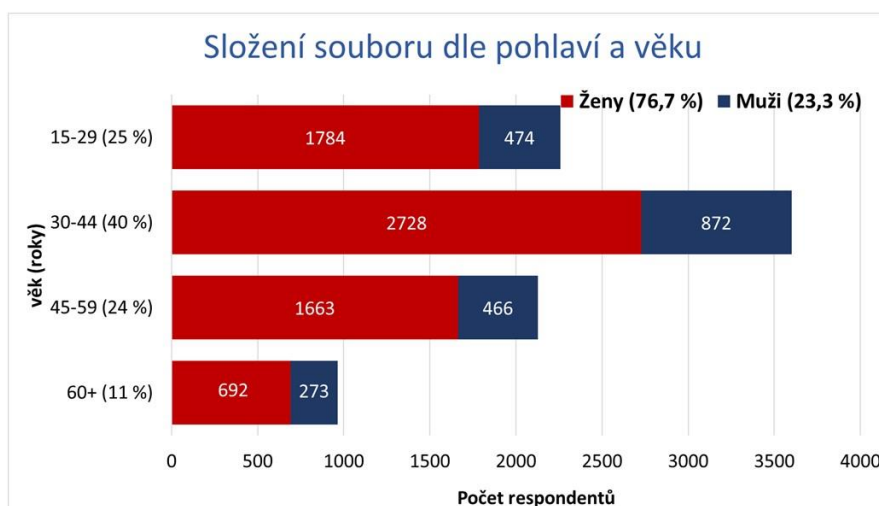

Dotazníkové šetření o vnímání současné situace související se šířením COVID-19

*Průběžné vybrané výstupy z dotazníkového šetření
sledovaná období 1.4. – 5.4.2020, 6.4. – 12.4.2020 a 13.4. – 19.4.2020*

Již více než tři týdny výzkumníci z Ústavu epidemiologie a ochrany veřejného zdraví Lékařské fakulty Ostravské univerzity sledují formou dotazníkového šetření vnímání zdravotních rizik a zavedených opatření širokou populací v době koronavirové pandemie.

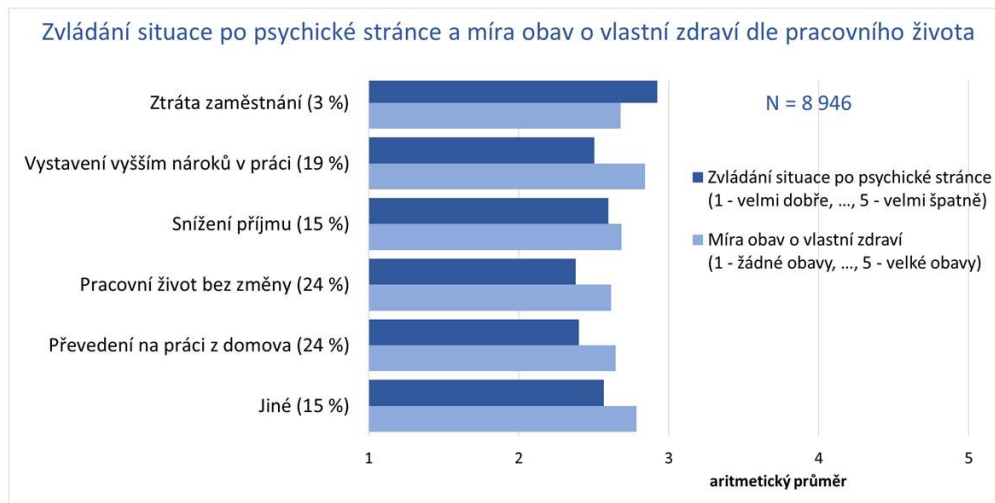
Za první tři hodnocená období bylo získáno 9 104 vyplněných dotazníků, přičemž ve druhém a třetím období došlo k významnému snížení přírůstků, tj. 877 dotazníků ve druhém a 326 dotazníků ve třetím období. V posledním sledovaném období došlo rovněž ke zvýšení podílu žen (83 %). Věkové zastoupení se v porovnání s předchozími obdobími výrazně nezměnilo.

Zdroj: Ústav epidemiologie a ochrany veřejného zdraví, LF, OU, 1.4.-19.4.2020

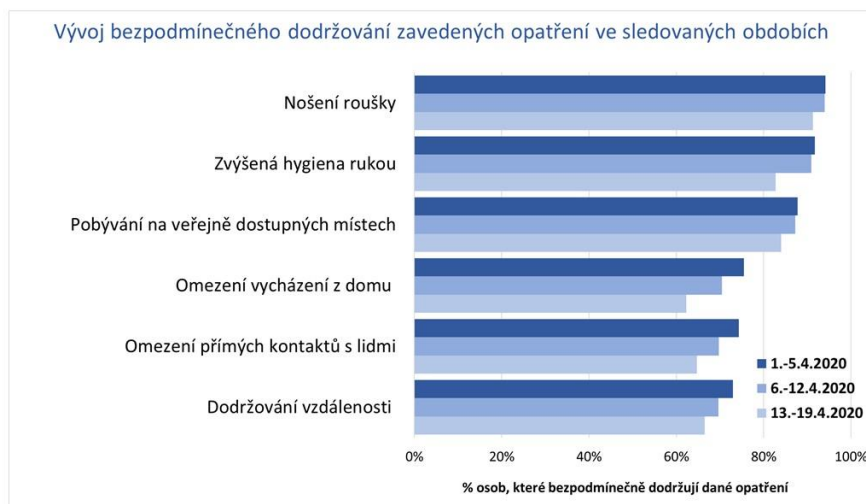
V této zprávě přinášejí výzkumní pracovníci informace o tom, jak obyvatelé zvládají současnou situaci, především s ohledem na ovlivnění jejich profesního života během pandemie. A právě změna pracovního života se jeví jako zásadní prvek ovlivňující psychické zdraví respondentů. Lidé, jejichž pracovního života se pandemie nedotkla, a lidé převedení na práci z domova jsou v lepší psychické kondici ve srovnání s ostatními skupinami. Naopak obyvatelé, kteří z důvodu pandemie ztratili zaměstnání hodnotí své psychické zdraví nejhůře. Dokonce hůře než ti, kteří jsou v současné době vystaveni mnohem vyšším nárokům v práci, jako jsou pracovníci složek Integrovaného záchranného systému, pracovníci ve službách nebo sociální pracovníci.

Pracovníci složek IZS se sice o své zdraví obávají více oproti průměru všech respondentů, ale méně než pracovníci ve službách.

Zdroj: Ústav epidemiologie a ochrany veřejného zdraví, LF, OU, 1.4.-19.4.2020

Oproti prvním dvěma týdnům šetření došlo u respondentů k významnému uvolnění dodržování doporučovaných nebo nařízených mimořádných opatření. Zhruba 5-10 % respondentů přestalo tato opatření dodržovat bezpodmínečně, ale na druhou stranu přibýlo lidí, kteří opatření přesto většinou dodržují. Zvýšil se podíl osob, které přestaly dodržovat důležitá hygienická opatření, jako je zvýšená hygiena rukou a také dochází ke změně postojů týkajících se omezování společenských kontaktů. Významně se kupříkladu snížil počet osob, které omezují vycházení z domu pouze na nejnütnější minimum.

Zdroj: Ústav epidemiologie a ochrany veřejného zdraví, LF, OU, 1.4.-19.4.2020

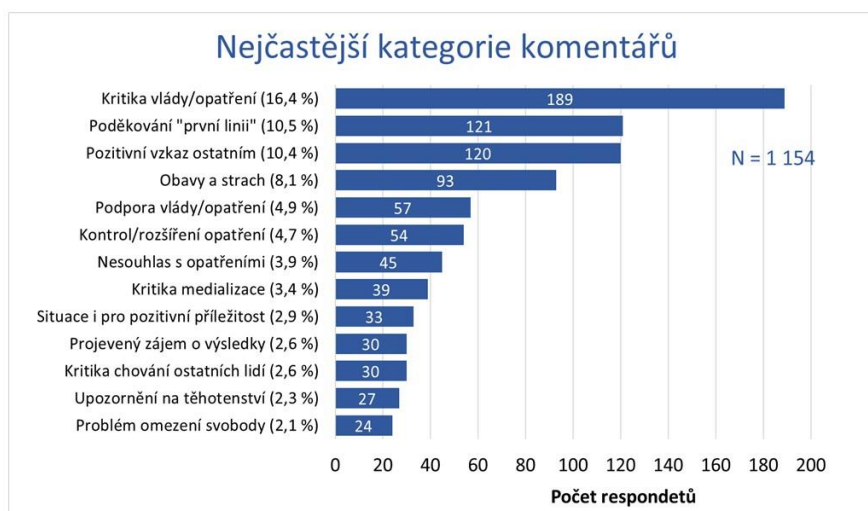
V průběhu sledovaných období dochází k nárůstu pocitu obtěžování osob některými zavedenými opatřeními. Respondenty postupně stále více omezuje nošení roušky a také více pociťují přetížení povinnostmi se zajištěním výuky dětí a chodu domácnosti.

Účastníkům šetření jsme dali prostor připojit po vyplnění dotazníku svůj komentář a překvapivě velké množství účastníků šetření tuto možnost využilo k vyjádření svého osobního názoru k současné

situaci. V průběžné analýze máme zhodnoceno 1 154 komentářů. Nejvíce komentářů (16,4 %) se týkalo kritických připomínek k jednotlivým krokům vlády nebo opatřením k řešení pandemie COVID-19. Potěšitelné zjištění bylo, že hned za kritikou následovalo poděkování lidem „v první linii“ – zdravotníkům, hasičům, sociálním pracovníkům, pracovníkům služeb a dalším profesím, poděkování autorům šetření a také povzbudivý vzkaz ostatním lidem s vírou, že tato tíživá situace přinese i něco pozitivního: *„Přeji si, aby tato situace stmelila rodiny a mladí získali respekt a úctu k seniorům. Kéž si vážíme toho, co máme a učíme se lásce k sobě i k druhým.“*

V součtu tyto komentáře předčily kritické hlasy, vyjádřila je zhruba pětina všech komentujících. Další významná kategorie (8,1 %) se týkala obav a strachu o své blízké, obav z ekonomického propadu a nezaměstnanosti, obava o zneužití situace k omezení osobních svobod i po skončení pandemie a ohrožení demokracie: *„Neobávám se viru, protože ho drtivá většina lidí jednoduše vyléčí sama, ale ekonomických následků a dalších nepřírodních úmrtí a omezování základních svobod. Vláda a stát by měl situaci uklidnit.“*

Další kategorie mezi četností 2-5 % jsou znázorněny v grafu. Často se v podrobných komentářích objevoval problém těhotenství a jako zvláště citlivé téma bylo vnímáno vyloučení otců od porodů, které považují nastávající rodiče za hrubý zásah státu do osobních práv a považují ho za velmi necitlivý: *„Porod je to tak silný zážitek, že nastavení tohoto opatření považují za naprostou neúctu a nepochopení procesu zrození“.*

Zdroj: Ústav epidemiologie a ochrany veřejného zdraví, LF, OU, 1.4.-19.4.2020

Tato zpráva obsahuje předběžné hrubé výsledky, které jsou primárně určeny laické veřejnosti. Podrobnější výsledky šetření budou po ukončení dotazníkového šetření upřesněny a zpracovány jako publikace v odborných periodících.

Dotazníkové šetření bude probíhat i nadále po dobu trvání této mimořádné situace, proto budeme rádi, pokud se do šetření budou obyvatelé dále zapojovat. Respondenti, kteří se již výzkumu účastnili, mohou dotazník vyplnit i opakovaně alespoň s týdenním odstupem.

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA
LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Kolektiv autorů děkuje všem dosavadním účastníkům, kteří se rozhodli do dotazníkového šetření zapojit. Také velice děkujeme za podnětné připomínky.

Autoři:

Mgr. Andrea Dalecká

Mgr. Hana Šlachtová, Ph.D.

doc. Ing. Hana Tomášková, Ph.D.

Kontakt:

Ing. Hana Hanke

Tisková mluvčí Lékařské fakulty Ostravské univerzity

Ostravská univerzita

Syllabova 19, 703 00 Ostrava - Vítkovice

e-mail: pressLF@osu.cz; tel: 728 202 698

